

Glas za veznik

Informacijski dnevnik A. I. S.

Leto III - Št. 499

Cena 5 lir

TRST, torek 4. februarja 1947

UREDNIŠTVO: Via S. Felice 8 - Telefon št. 93554 in 7308

OGLASI: Cena za milimeter visine (prva ena kolona), trgovski L. 15, mrtvaški L. 30 (osmrtnice L. 60), objave L. 10, finančni in pravni oglasi L. 25. V vsebini lista (tekstni oglasi) L. 25. Davek ni vstet. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema izključno: U. P. L. Trst, ul. Siliv. Felice št. 4, tel. 940-2.
Cena posamezne številke L. 5 (zaostale L. 10) Rokopisov ne vračamo.

Bevin bo danes podpisal pet mirovnih pogodb

50% BRITANSKIH ČET IZ GRČIJE

Atene, 4. februarja
Uradno poročajo iz Aten, da bo Velika Britanija v kratkem umaknila 50% svojih čet iz Grčije. Zmanjšanje čet, ki bo zahtevalo nekaj tednov, bo znašalo približno 50% sedanjega števila čet v Grčiji. Iz uradnih krogov smo izvedeli, da sporočilo o 50% zmanjšanju britanskih čet ne pomeni nepričakovane spremembe v britanski politiki do Grčije. Britanska vlada je imela že približno 30.000 mož. Vendar niso se določili datuma za umik.
Zmanjšanje čet bo izvedeno s popolno vednostjo grške vlade, na zahtevo katere je ostalo v Grčiji po osebovinski določeni število britanskih čet.
Nekateri diplomatski opazovalci postavljajo to vprašanje v zvezi z umikom sovjetskih čet iz Bolgarije, ki naj bi bili izvedeni 90 dni po vstopu mirovne pogodbe v veljavo. Vendar pa v Londonu tri dni pred vprašanje uradno ne postavljajo v zvezi, ker sta popolnoma različni. Sovjetske čete so v Bolgariji kot sedemdeset čete v sovjetskih državah, medtem ko so britanske čete v Grčiji prilete na povabilo grške vlade, ki je članica Združenih narodov.

Priznanje Bolgarije? Namestniki o političnih določilih pogodbe z Avstrijo

LONDON, 4. februarja — Danes bo britanski zunanji minister Bevin v Londonu podpisal mirovne pogodbe z Italijo, Madžarsko, Bolgarijo, Romunijo in Finsko. Pričačujejo, da bo mirovne pogodbe pred uradno svečanostjo podpisal tudi francoski zunanji minister Bidault. Molotov je za Sovjetsko zvezo pogodbe podpisal prejšnjo sredo, za Združene države pa je 21. januarja podpisal Byrnes.

Z Bevinovim podpisom bo nastalo zelo zanimivo tehnično diplomatsko vprašanje. Dejansko Velika Britanija se ne priznava bolgarske vlade. Omeniti je treba, da je Velika Britanija 10. oktobra uradno stavila pridržke glede poteka splošnih volitev v Bolgariji. Dejstvo, da Velika Britanija podpisuje mirovno pogodbo z Bolgarijo, jasno kaže, da je pripravljena priznati bolgarsko vlado ter z njo znova navezati diplomatske stike. Po poročilu predstavnika britanskega zunanjega ministrstva niso našli na tem še ničesar uradno sklenili.
V bucarskih časopisih so večer objavili besedilo romunske mirovne pogodbe. Pogosto se je slišal komentar da so pogoji te mirovne pogodbe spretni. Predstavniki romunske vlade je izjavili: «Ne smemo pozabiti, da smo poraženi. Zdi se, da mnogo voditeljev opozicije pozabljajo, da smo izgubili vojno.» Neke voditelje opozicije je izjavil: «Ko se bodo podpisali mirovne pogodbe umaknile vse zavezniške čete iz vseh premaganih držav, bo mogoče izpolniti gospodarske obveznosti mirovne pogodbe ter obnoviti redno življenje. Drugače ne bo miru, temveč samo prehodna doba pred novo vojno.»
Z odlokom kitajske narodne vlade, ki so ga izdali v nedeljo, so za opolnomočenje, ki naj podpisata mirovno pogodbo z Italijo, imenovali kitajskega zunanjega ministra dr. Vang Sih Ceha in kitajskega veleposlanika v Parizu Ciu Taja.
Ker za večeraj ni bilo določeno nobeno zaslišanje manjših zavezniških držav, so se štirje posebni namestniki zunanjih ministrov za Avstrijo posevili razpravljati o določilih političnega dela avstrijske mirovne pogodbe. Zaradi odsotnosti glavnega francoskega delegata Couve de Murville je predsedoval selji Camille Paris.
Ko so dosegli sporazum o raznih točkah, so namestniki predali političnemu pododboru štiri določila, med katerimi je tudi določilo o avstrijski narodnosti. Slovečanski pravici in o odstranitvi protidemokratskih elementov.
Sovjetski delegat Gusev je zahteval, da se vnes v pogodbo določilo, ki bi priznalo zakon, s katerim bi iz države izgnali habzburški dinastijo. Glede te točke so ostali namestniki izrazili željo, da bi zakon glede Habzburgov preučen, preden bi nadaljevali razpravljanje o tem.
Glede vprašanja vojnih zločincev je prišlo do nesoglasja, ker je britanski delegat lord Hood izjavil, da je po njegovem predurku položaj v Avstriji, ki je že 18 mesecev

PREUČITEV PROBLEMA RAZSELENIH OSEB

London, 4. februarja
Podtajnnik britanskega zunanjega ministrstva Christopher Mayhew je večeraj naznanil v parlamentu, da bo britanska parlamentarna delegacija, ki sestoji iz laborista Bewicka, laborista Hebeona in konservativca majorja T. V. Beamisa obiskala britanska področja v Nemčiji in Avstriji, in nato poročala o problemu razselejenih oseb na teh področjih. Delegacija, ki bi morala odgovoriti danes, gre na to potovanje na zahtevo vlade.

AMERIŠKE ODDAJE V RUŠINI ZA ZSSR

Washington, 4. februarja
Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo, da se bodo 17. februarja začele vsakodnevne radijske oddaje ameriške vlade, za Sovjetsko zvezo v ruščini.
Radijske oddaje bodo namenjene področju med Moskvo in Leningradom in bodo prenašale stvarna in objektivna poročila iz Združenih držav in iz vraga sveta, kakor tudi godbo in govore. V začetku bodo oddajali vsak dan po eno uro.
Nove radijske oddaje v ruščini bodo samo delo po vsem svetu razširjenega ameriškega radijskega sporeda na kratkih valovih pod nazivom: «Glas Združenih držav Amerike». Ta spored oddaja povprečno na mesec več kakor 1600 ur za Evropo, Daljni Vzhod in tudi za druge ameriške republike. Ruščina bo zdaj na tem oddajal 25 jezik, ki ga bodo sprejeli v ta spored.
Pri oddajah bodo posvetili posebno pozornost važnim izjavam in govorom visokih ameriških predstavnikov, ki bodo posvajali politično in smotre Združenih držav.

Britanija ne priznava izida poljskih volitev

Niso resnični izraz volje ljudstva

LONDON, 4. februarja — Podtajnnik britanskega zunanjega ministrstva Christopher Mayhew je v parlamentu na neko vprašanje odgovoril, da izidi poljskih volitev po mnenju britanske vlade niso resnični izraz volje poljskega ljudstva. Britanski veleposlanik v Moskvi je izrazil Molotovu zaskrbljenost britanske vlade zaradi poteka poljskih volitev. Sovjetska vlada je britanski in ameriški vladi odgovorila, da se ne strinja z mnenjem omenjenih dveh vlad, da bi se dogodile pri poljskih volitvah pristranosti.

Mayhew je izjavil: «Obvestila, ki smo jih dobili o izvedbi poljskih volitev, na žalost potrjujejo verodostojna poročila britanskih dopisnikov. Poljska začasna vlada je odvisno v veliki meri izrabila svojo oblast v ta namen, da je na najmanjšo mero znižala glasove tistih, ki se proti vladnemu bloku. Liste opoziljskih kandidatov v volivnih okrajih, kjer živi 22% vseh poljskih volivcev je vlada popolnoma premovala. Poleg tega je črtala iz volivnih seznamov opozicijske kandidate in volivce.
Mnogo kandidatov so zaprli, državni uradniki, pripadniki obojestranskih sil in številni drugi volivci so bili v zvezi s tem, poleg tega pa se je vlada posluževala še drugih oblik ustrahovanja in pritiska na volivce.
Šteje glasov je v celoti nadziral samo vladni blok. Po mnenju britanske vlade začasna poljska vlada s temi volitvami ni izpolnila slovesne pogodbe, ki jo je sklenila z vladi Združenih držav, Sovjetske zveze in Velike Britanije in se obvezala, da bo izvedla svobodne in popolnoma proste volitve. Zato po mnenju britanske vlade izidi poljskih vo-

Tudi romunske

London, 4. februarja
Podtajnnik britanskega zunanjega ministrstva Christopher Mayhew je večeraj v parlamentu na neko vprašanje izjavil, da splošne romunske volitve niso bile svobodne in pravilne ter da niso v nikakoli meri pripomogle k prijateljstvu med britanskim in romunskim narodom.
Laboristični poslanec J. Mack, ki je pred nekaj meseci obiskal Romunijo, je bil namreč vprašan, če ne bi bilo primerno poslati novi romunski vladi čestitke zaradi njene senzacionalne volilne zmage z nado, da se bo povečalo prijateljstvo med obema državama.
Mackovo izjavo o senzacionalni zmagi so sprejeli s smehom.
Itevi nikakor niso izraz volje poljskega ljudstva.
Severnoameriška vlada je dne 9. januarja izročila britanski in sovjetski vladi posebno noto, v kateri je predložila, naj bi vse tri vlade

da ga bo poljska vlada izpolnila.

Predsednik poljske kmetijske stranke Stanislaw Mikolajczyk je večeraj izjavil, da je glavni odbor njegove stranke na dvodnevnem zasedanju sklenil, da morajo trije ministri, ki so člani kmetijske stranke, odstopiti.
Dopisnikom tiska je Mikolajczyk izjavil: «Čprav bomo še nadalje zahtevali nove volitve, se bo jutri 28 članov moje stranke udeležilo zasedanja poljskega parlamenta, ker v resnici predstavljamo večino v državi». Večeraj je Mikolajczyk definitivno izločil vzhodnuo sodišča pristo proti veljavnosti volitev. Do zdaj je že vložil pravo glede št. izmed 15 volivnih okrajev.
Mikolajczyk je izjavil, da so v času volilne kampanje usmrtili 18 članov njegove stranke.
Vladni poročevalci pa je večeraj izjavil, da znaša skupno število strtev med volilno kampanjo 68; vsi so bili člani volivnih komisij ali pa volivnih straz.

SELITVE NEMCEV IZ POLJSKE

London, 4. januarja
Yorkski škof je v nekem pismu zahteval naj takoj prenehajo seliti Nemce. Priporočila, naj preseljuje zapuščajo švedskemu Rdečemu križu ali pa kakšni drugi mednarodni ustanovi. V odgovor na pismo je poljski tiskovni ataše v Londonu izjavil, da so selitve Nemcev iz Poljske zaradi neugodnega vremena ustavili.

MAXIMOSOVA VLADA NAJ POMIRI GRČIJO

Atene, 4. februarja
Ko je grški parlament podelil v nedeljo Maximosovi vladi zakonsko pomočjo za izdajo ukrepov za pomirjenje države, je preložil zasedanje na 26. februar.

BRITANSKI PARLAMENT RAZPRAVLJA O OSNUTKU ZA PODRŽAVLJENJE INDUSTRIJ

London, 4. februarja
Večeraj se je pričelo v britanski spodnji zbornici dvodnevo razpravljanje o zakonskem osnutku za poddržavljenje industrije. Po določilih tega zakona bo britanska država kupila približno 570 električnih družb in obinskih podjetij. Menijo, da znaša odškodnina zasebnim družbam 350 milijonov funtov šterlingov. Konservativni poslanci so bodo protivilj zakonskemu osnutku, londonska trgovska zbornica pa je proti ukrepu protestirala. Danes bo poslanska zbornica znova razpravljala o zakonskem osnutku za poddržavljenje prevoznih podjetij. Medtem zaključujejo delo za sestavo druge Bele knjige, ki jo bo vlada objavila o gospodarskem položaju Velike Britanije. Menijo, da bo obsegala podrobno poročilo o zaopustitvi delovnih sil, o dohodkih države, o trgovini s tujino in o mednarodnih preračunih Velike Britanije.
Objava bo obsegala tudi vladne smernice za gospodarsko politiko v prihajnem letu z osirom na veliko pomanjkanje delovnih sil. Menijo, da bodo Belo knjigo pravčasno objavili za parlamentarno razpravljanje, ki bo koncem meseca.

MAYHEW O ANGLO-FRANCOŠKI POGODBI

London, 4. februarja
Britanski podtajnnik v zunanjem ministrstvu Christopher Mayhew je v parlamentu izjavil da upa na skorajšnji začetek anglo-francoške pogodbe za sklenitev zavezniških pogodb. Dodal je, da upa na hitri uspeh teh pogajanj.

Diplomatski dopisnik LPS o incidentu v Eholiju

London pričakuje poročilo

LONDON, 4. februarja — Diplomatski dopisnik «London Press Service», ki ga izdaja britansko zunanje ministrstvo, je podal poročilo o incidentu v četniškem taborišču v bližini Neaplja. Dne 25. januarja je odšel jugoslovanski konzul v Neaplju, katerega je spremljal neki njegov kolega, v bližnje begunsko taborišče, ki je v pod zavezniškim nadzorstvom, da bi pregovoril četnike, ki so v tem taborišču, naj se vrnejo v Jugoslavijo.
Za pri vstopu obiskovalcev so bili četniki sovražno razpoloženi proti njima, nakar sta na navet britanskih častnikov zapustila taborišče. Vendar sta se nekoliko kasneje vrnila ne da bi o tem obvestila britanskega poveljnika. Četnik so ju takoj napadli ter jugoslovanskega konzula pretepeli do smrti, medtem ko so njegovega spremljevalca teško ranili. Ves incident je trajal le nekaj sekund.
Jugoslovanska delegacija je podala nato posvetovalnemu organu za Italijo izjavo, v kateri omenja, da so britanske oblasti delno odgovorne za dogodek, istočasno pa je dodala, da je bila jugoslovanski vladni znana četniška zarota v taborišču pri Neaplju, da bodo ubili jugoslovanskega konzula. Kljub t-

Komu naj verjamemo? Stalin govori o prijateljstvu sovjetski orkester širi sovraštvo

„Igranje na dve karti se za daljši čas ne obnese“

LONDON, 4. februarja. — Ko so prejšnji teden objavili brzojavke, ki sta jih izmenjala generalisim Stalin in britanski zunanji minister Bevin, so v Veliki Britaniji skoraj vsi mislili, da se je ponudila nova prilika za razvoj odnosov med Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo.
V Veliki Britaniji na splošno priznavajo, da je anglo-sovjetska pogodba nastala v vojnem času in vojnih prilikah ter da je zaradi tega potrebna nje revizija. Pri tem pa na splošno prezevajo, da je o tem razpravljal Bevin iz decembra 1945 v Moskvi in da se je tedaj pokasal o morebitnih izpremembah te pogodbe.
V Veliki Britaniji tudi upajo, da bo prišlo do bolj prijateljskega ozračja med Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo; le v takem prijateljskem ozračju lahko pride do rešitve pogodbe, ki bi tudi samo v tem primeru imela svoj pomen in značilnost.
Zelo značilno za splošno mnenje v Veliki Britaniji je pisanje lista «Daily Herald», ki pravi v ugodnem članku: «Zdaj je prilika, da se med Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo odstranijo številni nesporazumi in da se njima obnovi trdno in trajno tovarštvo iz vojnega obdobja.»
Večino britanskega naroda je zaradi tega zelo napretno iznenadilo, da v Moskvi, kakor se zdi, ni podobno selje in tesnje, kakor je v Veliki Britaniji. Sovjetski tisk in radio nikakor nista bila v zadnjih dneh bolj prijateljsko razpoložena do Velike Britanije, temveč se malo bolj neprijazna in sovražna, kakor poprej.
Celo sovjetski komentariji o korepondenci med Stalinom in Bevinom so neprijazni. Anglo-sovjetska pogodba — ki je bila v sovjetskih obeh, ko so napadli Bevinu, des da je odločilno sklenitev te pogodbe tako važna, je zdaj naenkrat postala po sovjetskem mnenju «malopomembna». Sovjeti trdijo, da je v splošnem britanska politika tista, ki se mora izpremeniti. Sovjeti celo namigujejo, des da je vneto britansko zatiranje opo svetosti mednarodnih pogodb samo preteza, da bi Velika Britanija s tem preprečila revizijo pogodb glede Spitzbergov in Dardanel, kar keli doseči Sovjetska zveza.
Kar koli torej stori Velika Britanija, prikažejo v Sovjetski zvezi sovjetskemu ljudstvu in zunanjemu svetu, ki hoče poslušati sovjetsko govorenje, kot dejanje, ki je napretno proti Sovjetski zvezi in seveda tudi proti splošni svetovni blaginji.
To pa je ni vse. Istočasno sta sovjetski tisk in radio — kakor tudi nemški tisk in radio, ki ga nadzira Sovjeti — začela nopo in desno gonjo proti upravi in načinu politike v zahodnih zasedbenih področjih v Nemčiji.
Tako n. pr. izražajo Sovjeti pred nemškimi študenti in poslušalci nemškega radia obtožbe, des da oblasti v britanskem zasedbenem področju v Nemčiji odzavajajo temu področju gospodarske dobrote na račun reparacij in da sovjetskemu področju Nemčije nadejo izročiti njeesar, kar določa postdamski sporazum. Te sovjetske obtožbe so agresivne. Predmetnih gospodar-

BEGUNCI V USA

Washington, 4. januarja
Ameriški pravosodni minister Tom C. Clark je v kongresu izjavil, da je od 21. maja do 31. decembra 1946 prišlo v Združene države približno 6000 beguncev. Izjavil je, da mu njegova dolžnost spoštovanja zakonov, ki jih sprejema kongres, ne dopušča dovoliti nobenemu beguncu vstop v državo, ne da bi izpolnil vse dolžnosti, ki jih zahteva zakon. Dodaj je, da pride le malo beguncev v državo brez potrebnih dokumentov Tom C. Clark je razen tega dejal, da je v drugem polletju 1946 prišlo v Združene države približno 4500 tujcev na mesec, in sicer so prišli na osnovi sistema določene kvote ter še 7 tisoč izven določene kvote z zahodne zemeljske poloble ali nevest vojakov. Dejal je, da je do zdaj prišlo Združene države 53.000 nevest vojakov. Končno je dejal, da je med letom 1941-1946 dobilo ameriško državljanstvo 1.600.000 tujcev, od teh je več tisoč služilo med vojno v ameriški vojski.

Grčija predložila svojo obtožbo

„Gveriljska vojna akademija za vežbanje banditov“ v FLRJ

ATENE, 4. februarja — Grški zastopnik Alexis Kyrou je predložil preiskovalni komisiji Združenih narodov grško spomenico in poudaril, naj sosede puste Grčijo pri miru, ker bo sama našla pot iz sedanjih stisk in težav.
Kyrou je nadalje zahteval, naj komisija Združenih narodov zavrne zahteve jugoslovanske, bolgarske in albanske vlade, ki bi rade dosegle preiskavo o grških domačih zadevah in razmerah. Dodal je: «Jugoslavija, Bolgarija in Albanija bi nam rade vsilile mnenje, da je naloga preiskovalne komisije odkritje vzrokov nenormalnih razmer, ki vladajo ponekod v notranjosti Grčije. Stvar pa je bistveno drugačna. Komisija je prišla v Grčijo zaradi grških sporov in obtožb, da se nekatere vrste sile vmešavajo v naše notranje zadeve. Te sile podpirajoje povzročitelje nemirov, povzročajo nemire in pomagajo povzročiteljem nemirov. Grška obtožba se glasi: «Nemire v Grčiji povzročajoje v veliki meri naša sodnja.»
Kyrou je obtožil Jugoslavijo, Bolgarijo in Albanijo, da so z obprtimi rokami sprejela in namerno nudile podporo ter moralno pomoč 8000 grškim komunistom, premaganim v grški državljanski vojni.
Izjavil je: «V Jugoslaviji so ustanovili neke vrste »gveriljsko vojno akademijo za vežbanje banditov« s podružnicami v Albaniji in Bolgariji, poleg tega pa imajo gveriljski skladišča na jugoslovanskem in bolgarskem ozemlju. Gveriljske operacije vodijo tuji štabni častniki, ki imajo glavni stan v Skoplju.»
Pozneje so na najnem zasedanju soglasno sklenili, da sprejmejo za-

Jugoslavija sodi

V Skoplju - teroristi V Banja Luki - Ustaši

SKOPLJE, 4. februarja. — «Tanjug» javlja, da so na sobotnem dopoldanskem zasedanju razprave proti članom «fasiščne teroristične organizacije» Narodna Skipteranska Demokracija nadaljevali z zasliševanjem obtoženega Divda Dvadića, ki naj bi spravil organizacijo v stik s turkimi konzulom v Skoplju, katerega je zaprosil za navodila za svojo delavnost in od katerega naj bi dobil potni list za «bandita» Kazima Sopića, ki je kasneje zbehal v Grčijo.
Na vprašanje ljudskega trojca je obtožene izpovedal, da so turške konzula obvestili, da se je Sopić skrival pred oblastmi, ker je, kot poročila «Tanjug», sodeloval v okupacijskih silah. Obtožene je opozoril, da je turški konzul vedel ime nekoga Lezija, ki je imel stike z osebami, bivajočimi v Italiji, od koder so ilegalno lahko prehajali v Grčijo. «To pomeni — je izjavil ljudski trojec — da je turški konzul v Skoplju poznal vse osebe, ki so se bavile s tajnim prehodom banditov preko meje. Agencija «Tanjug» poroča, da je obtožene potrdil.
Nato so pričeli z zasliševanjem obtoženega člana iste teroristične organizacije Mustafa Refa, ki je bil priznan, da je upošteval stike z osebami, ki so se bavile s tem, da so spravljale ljudi tajno v Grčijo. Te osebe so načelovale razen Leziju, katerega je že pred tem omenil turški konzul, še nekemu Bubiću.
Neki član sodišča je nato vprašal: «Ali ste mnenja, da je turška manjšina v Makedoniji popolnoma avtonomna?» Obtožene je, ko poroča «Tanjug» odgovoril pritrdilno.
Nato so pričeli zasliševati zadnje tri obtožene, in sicer kot prvega nekoga trgovca iz Debra, ki je bil član «tolpe» nekoga Akipa, polkovnika albanskega orožništva v sovjetskimi službi med zasedbo in katerem je uspelo zbežati iz Nemoi v gozdove; drugega, ki je obtožen, da je vzdrževal stike z isto Akipovo stolpo, katero je tudi podpiral s živili in z denarjem, ter končno tretjega obtoženega, nekoga mizarja iz Skoplja, katerega obtožujejo, da je maja 1945 postal član teroristične organizacije.
Vsi trije glavni obtoženci so, kot pravi «Tanjug», priznali krivdo. Mizar je celo izjavil, da ne bi na dne sedel na tvoj klopi, če ne bi bil kriv.
«Tanjug» poroča, nadalje tudi o nadaljevanju razprave proti trem vojnim zločincem in ustaškim predstavitnikom NDH pred vrhovnim sodiščem v Banji Luki, na kateri so zaslišali obtožena Viktorja Gutića. Pri zasliševanju je Gutić priznal, da je aktivno sodeloval z ustaško organizacijo. «Tanjug» dodaja, da je predsednikovo vprašanje priznal, da so Ustaše v glavnem izbirali iz vrst katoliške organizacije Križarjev.
Na vprašanje javnega trojca, če je dr. Maček s proglasom aprila 1941 pomagal Ustašam, ko so prišli na oblast, je obtožene odgovoril pritrdilno. Ko ga je nato javni trojec vprašal, kaj je dejal Stepanac, je obtožene odgovoril: «Prav istov.

HOOPER V EVROPI

New York, 4. februarja
Po vesteh agencije Reuters je bivši predsednik Združenih držav in predsednik odbora za njuno pomoč Herbert Hoover v nedeljo z letalom odpovalil iz New Yorka, da bo preučil prebrabena vprašanja v zasedbenih področjih Nemčije in Avstrije.
Hoover bo raziskal vprašanje živilskih obkrožov, vprašanje črne borse, težave izmenjav med področji ter zdravstveno stanje nemškega ljudstva. Njegovo poslanstvo bo trajalo 2 do 3 tedne.

Obsodba zločincev iz taborišča Ravensbrück

Po razpravi, ki je trajala že dva meseca, je sodišče za vojne zločine v Hamburgu večerj razglasilo razsodbo proti 7 ženskam in 8 moškim, ki so sestavljali osebje koncentracijskega taborišča v Ravensbrücku, kjer so, kakor zatrjujejo, umrtili 5000 žensk v plinskih celicah.

Med obtoženci je manjšak sodnik Wichelmann, zdravnik SS oddelkov, obtožen, da je izbral žrtve za plinske celice, ker ga je pretekli petek zadela kap. Posebna policijska skupina se vedno poizveduje za poveljnika taborišča častnikom SS oddelkov Suhrenom, ki je po besedah sodišča bil pred razpravo. Priče raznih narodnosti so med razpravo pripovedovale o mučenju in zlostavljanju v taborišču Ravensbrück.

V dvorani je bila ob razglasu krivdovalec glede krivice taborišča popolna tišina. Za krivice je bil spoznan podpoveljnik taborišča Johann Schwarzhuber, ki je izjavil, da ni hotel biti navzoč pri odpiranju jetnikov za plinske celice; dalje politični zaslusalec Ludwig Randoehr, ki je priznal, da je pretepal jetnike, da bi dobil od njih priznanja; taboriščni krojač Gustav Binder, obtožen, da je zakrivil orgije pretepanja in ki je priznal, da je klofutal ženske, ki so kradle oblačila; stotnik SS Petera, poveljnik taboriščne straže, ki je zatrjeval, da je odločil svojo prisotnost pri okluciaciji, potem ko je videl prve; Schilldausky, ki je izjavil, da so povzročile grozotne taboriščne razmere okolnosti, ki so bile izven njegovega nadzorstva; dr. Rosenthal, obtožen, da je izvrševal pokusne operacije, ki so trajno poškodovale jetnice, operacije, ki naj bi jih po njegovi trditvi izvrševal po nalogu SS oddelkov; dentist dr. Hellinger, ki je prisotnost odločil okluciacijam jetnikom in ki je priznal, da je ruval zlate zobe iz ust mrličev; dr. Treite, obtožen odgovornosti za mrtno in trpinčenja v taboriščni bolnišnici, ki se je branila na tem, da je storil vse mogoče za pomoč bolnikov.

Med obtoženimi ženskami so Brunette Carmen Mory, švicarska novinarica, obtožena od Francozov, da je prodala Nemcem pred vojno tajnosti Maginotove linije in poslana od Nemcev v Ravensbrück, da je volnula na račun Francije; v tej razpravi je bila obtožena, da je trpinčila jetnice; natačnica oblačilnice Doroteja Binz, ki je priznala, da je pretepla jetnice, češ da je mislila, da je kaznovanje dopustno;

JUL. KRAJINA

Razprava v Piranu proti 81 fašistom

Ajdovičana, 4. februarja. Agencija «Tanjug» poroča, da se je pred ljudskim sodiščem v Piranu pričela razprava proti 81 fašistom, ki so obtoženi vrste zločinov proti istrskemu prebivalstvu. Vsi obtoženci so odlojeni v zvezi leta 1920 so ustanovili fašistično stranko v Piranu ter so se udeležili «kazenskih pohodov» proti antifašistom v Piranu in orednji Istri. Obtoženi so, da so ubili veliko število slovenskih in italijanskih antifašistov, da so aretirali in internirali prebivalstvo v koncentracijskih taboriščih in da so pošiljali in ropali.

Sedemnajst izmed obtožencev je stisnilo kot žrtvici v fašistični republikanski vojski in po predaji Italije so sodelovali z nemškimi zasledbenimi silami, izvedli arretacije, preganjali ljudi ter so dobivali velike denarne podpore za predajo antifašistov Gestapu.

Agencija «Tanjug» dodaja, da prebivalstvo Pirana in orednje Istre sledi z velikim zanimanjem razpravi ter zahteva, da bi obtožence pravilno kaznovali za njihove zločine.

Škotski ribiči na slanike

Domovi ribišev na slanike na Škotskem so nekako popolnoma odrezani od ostalih vasi. Zdi se, kot da nimajo nikakih korenin v deteli. So nekako naselja ljudi, ki niso povezani z opravi ljudi, katerih življenje poteka stalno na suhem. Najuglednejši med njimi so tako imenovani skippers — vodniki ribiških čolnov. So v pravem pomenu kapitani svojih čolnov, ker zavzemajo to mesto zaradi sposobnosti in znanja. Za vodstvo in nasvete, ki jih dajejo, ne dobivajo nikake posebne plače; v tem pogledu so popolnoma izenačeni z ostalo posadko. Slika kaže kapitana pri pregledovanju in pripravljanju mreži pred odhodom na ribovo.

GORICA

Stanje cest na Goriškem
Na državni cesti št. 55 iz Kobarida in št. 51 iz Kobarida do Predliskega prelaza, je zaradi močnega sneženja predpreteklo noč in ki je trajalo še večerj dopoldne, možna vožnja z verigami. Državna cesta št. 54 na področju Kobarida je v dobrem stanju za vožnjo.

OPOZORILO CEBELARJEM
Goriško okrajno kmetijsko nadzorstvo opozarja vse čebelarje, zlasti tiste, ki peljejo čebele na pašo, da se je v rami občinah videmske pokrajine pojavila nezelijska gniloba.

Cebelarji iz goriške pokrajine, ki nameravajo prepeljati svoje panje v vdelemo pokrajino, si morajo zato oskrbeti potrebno dovoljenje, ki ga izda Okrajno kmetijsko nadzorstvo v Gorici. Prošnje je treba predložiti najkasneje do 30. februarja, ki imenovane nadzorstvo, z navedbo števila panjev, kakor tudi krajev, kamor nameravajo prepeljati panje. Vsa podrobna pojasnila dobe čebelarji pri kmetijskih nadzorstvih.

Najdba trupla GOSTILNARJA IZ PODGORJE
Policijska poročila, da so večerj ob 13. uri našli v kraju Krampanovc (Zgornje Cerovo) truplo gostilničarja iz Podgorje Romana Margra, ki je izginil z doma v februarju 1944 leta, ko so ga odpeljali s seboj neznan.

Truplo so prepoznali v obdinskem mrvalniku, kjer je na razpolago sodnim oblastem.

PULJ

OBSDOBE ZARADI NEDOVOLJNE POSESTI ZAVEZNIŠKEGA BLAGA
Naglo sodišče Zavezniške vojske uprave je obravnavalo primere proti Ginu Comparinija, G. Giovanni Viscontija in Linu Linziju, ki so bili obtoženi prekrškov proglaš št. 1, člena 4, odd. II, da so našli pri njih dva avtomobilska plašča in eno zračnico za britanski kamion z zavezniškega izvora in vrednosti nad 10.000 lir.

Iz pričevanja je bilo razvidno, da so obtoženci bili zapleteni v prodajo omenjenih zavezniških lastnin. Za predhodno je zavezniško vojaško poveljstvo prejelo tativno 4 kompletnih avtomobilskih gum z zračnicami. Obtoženci so se poskušali zagovarjati z izjavami, da so gume, katere so poskušali prodati, bile italijanske izvora.

Kljub njihovim izjavam pa jih je sodišče spoznalo za krive ter je obsodilo Comparinija na 4 mesece zaporu in 11.000 lir globe, Giovannijska Viscontija na 3 mesece in 9.000 lir globe, Linu Linzija na 2 meseca in 10.000 lir globe. Vsi trije obtoženci pa bodo morali odsedeti še po tri mesece zapore, če ne bodo plačali d. n. r. kazni v 7 dneh od dneva sodbe.

TRŽAŠKA KRONIKA

Stavka brivcev končana

Upravni odbor obrtniškega sindikata brivcev in frizerjev sporoča, da so v poročilu pokrajinskega sveta glede odobritve pristojbin kategorij, da bodo z današnjim dnem, to je torek 4. t. m. brivski in frizerski podjetja spet pričela z delom.

Stavkoini odbor sporoča: «Pri pogajanjih z delodajalci, ki so bila dne 3. t. m. je bil dosežen sporazum glede nekaterih zahtev, ki so jih stavili delavci. Glede na ta delni sporazum bo stavka prenehala v torek 4. t. m., medtem ko se bodo pogajanja za doseg sporazuma v nekaterih nasprijetih st. točkah nadaljevala. Potrebno je, da glede na točk izrazijo svoje mnenje delavci, ki so povabljeni na glavno skupščino 6. t. m. ob 19.30.

Plačevanje splošnega DOHODNINSKEGA DAVKA

Opozorilo davkoplačevalcem

Policijska Julijske krajine sporoča, da bo davčni poizvedovalni odsek okrepil nadzorstvo in pregled nad rednim plačevanjem splošnega dohodninskega davka v smislu zakona dne 19. junija 1940 št. 762 in splošne odredbe Zavezniške vojske uprave št. 32. ter nadaljnjih sprememb.

Proti kršiteljem bodo ravnali v smislu zakona ter bodo to morebiti tudi objavili v časopisih.

Razprava proti članom tolpe iz ulice Belosguardo

Na večerjnih dopoldanski razpravi proti 7 članom tolpe Colotti, sta dve obremenjeni priči spoznali v Pavanu enega izmed agentov, ki so ju aretirali. Kot prvi so zaslišali dva »zabremeni priči, in sicer očeta kapucinskega reda Michelangela, ki je prišel prav zato iz Rima, ki pa ni izpovedal nič stvarnega in Emmo Gota, katerega je izjavila, da je Porone na njeno prizadevanje osvobodil za prej aretirano deklo.

Nato so zaslišali Francisko Misogoj ki bi morala povedati določene zaupne izpovedi, naker je dal predsednik izprazni dvorano. V reznici pa Misogojeva ni izpovedala ničesar posebnega in je pripovedovala samo o nesreči, ki je zadela njeno družino 28. avgusta 1944. Tedaj je Mazzucotto samokresom večkrat rani njenož moža, katerega so potem, ko je ozdravel, ustrelili, medtem ko so Colotti, Mazzucotto in Fachinetti pretepalji njo, naker so jo poslali v Nemčijo.

Aleksander Bekar, ki so ga aretirali 5. oktobra 1944, je spoznal Pavano kot enega izmed tistih, ki so ga aretirali. Izpovedal je, da je Pavan z njim še dokaj lepo ravnal, izvedel pa je od nekega drugega jetnika Premruja, da je bil med agenti, ki so ga mučili, tudi Pavan. Tudi priča Vida Verk je spoznala v Pavanu enega izmed agentov, ki so jo aretirali. Tudi njo je Colotti mučil, naker so jo poslali skupaj z možem v Nemčijo, odkoder se slednji sploh ni več vrnil. Pavan je zanimal omenjene aretacije.

Ivan Panjek, bivši član OF je pripovedoval o mučenju, ki ga je prestal on in druga dva člana OF, Velšek in Pelikan. Kot zadnji priča so zaslišali sestro Guastino, ki je bila v ječi za ženske.

Predsednik je dal nato prečitati nekaj izpovedi priči, ki niso prišle k razpravi. Iz teh izpovedi so izvedeli, da so sgradiili v kleti vile v ulici Belosguardo celice in da so sestavili oddelek. Prvemu teh oddelkov je poveljeval Colotti, drugemu Miano, tretjemu Cotechia in četrtemu Periz. Colotti in Cotechia sta bila za politične zadeve.

Neki Annibale, ki je bil v celici št. 10, je v zapisniku naglašal, da bo ga mučili Nemci, a ne Italijani.

Prečitati so zapisnik neke Gabriele Valetti, v katerem izjavlja, da so jo do gola sekli, jo pretepal ter jo na več krajih telesa opekli s cigaretinimi ogorki in da jo je Colotti brenil v trebuh, zaradi česar so jo morali prepeljati v bolnišnico. Iz nekega drugega pisma je razvidno, da se je neka Meslegova vrsta skozi okno in se ubila, da bi ušla zasliševanju, pred katerim je imela grozen strah.

Razpravo so nato preločili na današnji dan.

USTANOVITEV SOLSKEGA ZAVETISCA ZA DUSEVNO MANJ VREDNE

Pokrajinska uprava sporoča, da je z odobritvijo pristojnih oblasti ustanovila solsko zavetišče za duševno manj vredne otroke, in sicer v prostorih občinskega okrevališča «G. G. Padovana», v ulici Settefontane 43.

Solo bodo odprli v četrtek 6. t. m. ob 8.30 uri. Pouk bo od 8.30 do 14. ure z osnovnoškimi gradivom in raznimi ročnimi deli.

Učencem bodo razen solske hrane nudili tudi malico v prvih urah, pouka.

TATOVJI V GARAZI

Rudolf Stern, stanujoč na trgu Dalmacija št. 1 je prijavil policiji, da so tatovi v noči 31. januarja napravili v sid luknjo in s silo odprli železni zastor vrtil v garazo v ulici Ruggero, Manna št. 21. Odnesli so tri gumijaste plašče za avtomobil Topolino, tri zračnice in 90 litrov umetnega bencina nemškega izvora. Skoda, ki jo so povzročili tatovi, znaša 200 tisoč lir.

SE TRIJE TERORISTIČNI ATENTATI

Prvega februarja zvečer so neznanec v Tržaški izvedli še tri teroristične atentate, in sicer dva v središču Tržica, enega pa v Tržiškem zalivu. Policijska poročila, da so ob 18.45 uri skoraj istočasno vrtil dve ročni bombi vrste «Otis» na dvorišču stanovanj 39 letnega Giovanna Chiasellotta ter Bruna Cusama, ki stanujeta oba na ulici Sv. Marka, in sicer na št. 3 in 4. Eksplozija, je razbila stekla na dveh oknih.

Tocno eno uro pozneje pa je v Tržiškem zalivu eksplozirala naboj blizu kreme Olmetti, ki je last. Oscarja Mauricha, stanujočega na ulici Cosulich št. 47. Eksplozija je razbila 23 okenskih stekel, od tega 10 stekel na stanovanju 26 letnega Carla Miculini, ki stanuje v prvem nadstropju nad kremo.

Policijska je uvedla preiskavo.

POLICIJA IŠČE STORILCA UMORA

Civilna policija sporoča, da so sodišču prijavili pobegele Giovanni Florja, sina umrlega Francoesa, kot odgovornega za umor Anle Ragutti Staculove z namenom ropi na večer 24. decembra preteklega leta.

Na Staculovo so streljali, ko je šla proti domu. Zadata v čelo, je nesrečnica umrla zaradi težke poškodbe.

Sprememba voznega reda

Glavna postaja v Trstu poroča, da bo od danes dalje vlak št. 1702, ki odhaja iz glavnega kolodvora v Trstu ob 6.40 uri, vozi samo do Postojne in da bo vlak št. 1709, ki prihaja v Trst ob 20.12 uri, vozil iz Postojne namesto iz Ljubljane.

Ameriški vojak ZARADI PIANOSTI PRED SODIŠČE

88. ameriška divizija je prijavila vojaškemu sodišču vojaka Ernesta F. Ingrama, ker so ga v nedeljo našli v Postojni (področje B) v pianem stanju.

Ingram, sofer neke skupine poizvedovalne komisije za Trst, je votal skupino v Postojno. Ko je čakal, se je napol in ga je razrežili službe neki višji častnik. Ob prihodu v Trst so Ingama takoj aretirali.

STAVKA TISKARNIŠKIH USLUZBENCEV PRELOŽENA

Stavka tiskarniških uslužbencev, ki bi se morala pričeti vsrbeč ob 20. uri, je bila odložena po posredovanju Oddeka za delo in Tiškovnega urada AIS.

Prosredovalni odbor poligrafскеga sindikata je obdal, da bo čakal do 20. ure točka 4. februarja, preden bo dal znak za pričetek stavke, da omogoči Oddeku za delo in Tiškovnemu uradu AIS, da posredujejo pri Zdrženju industrijev, da problem preuči na sestanku, ki se ga bodo udeležili tudi predstavniki industrijev.

Novi cenik brivcev Pokrajinski svet je proti zvišanju cene kruhu

Pokrajinski svet, ki ga je v soboto zvečer sklical ZVU, je odobril uvedbo novega cenika za brivce, ki je predložila komisija za določanje cen. Ta cenik je nekoliko nižji od tistega, ki so ga zahtevali lastniki brivnic.

Nasprotno pa je pokrajinski svet odločno odklonil zvišanje cene kruhu in vztrajal pri obdržanju sedanje cene, čeprav je to politična cena, ki je nižja od gospodarske cene.

So se v nedeljo dopoldne uradno spoprijeli pokrajinskemu komisarju za nadaljnje ukrepe, ki jih bo morala izvesti Zavezniška vojska uprava.

Filmski odsek bo prenehal z delovanjem

«Film Sections» (filmski odsek) Zavezniške obveščevalne službe bo 15. tega meseca prenehal z delovanjem. Morebitne prozorne za uređitev dobav ali katerih koli posojil, ki so jih poslali na prej omenjeno «Film Sections», je treba vročiti do 15. marca in ne kasneje na sledeči naslov: AIS - Film Section - ulica Ciccerone 4, Trst.

TATVINA OBLAČIL IN PERILA

Gustavo Braga, ki stanuje v ulici Della Fabricca 3, je prijavil policiji, da je ob 18. uri 1. t. m. ko se je vrnil domov, ugotovil, da so negamci vlomili vrata njegovega stanovanja ter odnesli oblačila, perila in drugih predmetov v skupni vrednosti 100.000 lir.

Prvi 7 ladij «Liberty», ki jih je Italija kupila v Združenih državah, je iz New Yorka odplovalo v razna pristanišča, kjer bodo nato prevzeli prenos za Italijo. Predvidevamo, da bodo v prihodnjih dneh odplovale iz New Yorka še nadaljnje ladje iste vrste.

Življenjske razmere v Belgiji

Belgija je država, ki najhitreje prehaja v normalno življenje in k vidni blaginji, pričujejo dnevi obiskovalce vsota sveta. V Belgiji namreč lahko nabavijo to, kar drugod ni moč dobiti.

Toda tudi v Belgiji naletijo na paporekce. Čeprav ni brezposelnosti, dela danes belgijska industrija samo z 80% predpuno produkcije. To dejstvo ni pripisati materialni škodi, ki jo je povzročila posledica finančne utrujenosti in izčrpanosti zaradi dolgotrajne tuje zasedbe in zaradi tega, ker je postala Belgija ob koncu vojne bojno polje. Pet let pomanjkanja in življenjskih pretresov, stalnega strahu pred deportacijo v Nemčijo ali upoklicem na prisilno delo, so izpodkopali fizično zmogljivost belgijskega delavca.

Taktika epopnege dela, ki so jo uporabili delavci med vojno, ko so morali delati za zasedbene sile, ima odmev na sedanji danes dela. Iz statističnih podatkov je razvidno, da je večina bivših vojnih uslužbencev in deportirancev našla zaposlitev v civilnem življenju. Stvo- vilo tistih, ki so zaradi dobitnih bolznih za delo manj zmogni, je izredno nizko.

Po vladnem naredu so bile uslužbenke usposobile za civilno življenje ter so postali znova koristni delavci.

Belgijski mest večkrat srečali bivšega deportiranca, moškega ali ženskega, ki se jih more spoznati ne samo po značici «Buchennwald», ampak tudi po njihovem utrujenem izrazu. Bivši deportiranci sestavljajo najbolj nezadovoljno in žalostno skupino belgijskega prebivalstva. Oni namreč menijo, da niti vladajo, niti prijetelji in niti sorodniki ne posejajo dovolj pozornosti; njihovega moranja: mu in materialnemu trpljenju.

Dirigent filharmonijske orkestra v Moskvi Vladimir Vlasov je izjavil, da bodo med sedanjo koncertno sezono v Moskvi izvajali večkrat dostojne novih simfonij, oratorijev in klavirskih skladb, ki so jih sovjetski skladatelji skomponirali po vojni.

Policijska v Kairu je, pri neki osebi, ki je z letalom prispela na tamkajšnje letališče, našla za 4000 funtov šterlingov orientalskega mamila hasiša. Poleg tega je policija pri isti osebi našla tudi seznam osebe, ki so se bavile s trgovino s mamili.

VINKO BELIČIČ

2.

«Zlati moj, jaz sem tako sam, tako sam! Meni je tako težko, ker sem mlad, a vi ste daleč od mene! Bog vas varuj, Bog vas ohrani za presrečni dan snidenja!»

Vrnil se je v kuhinjo in dvignil pod lase cvetkico in potem se Ljubčka. Bil je spet, kakšen je želel biti: lahak, svoboden, močan.

3.

Cotar se je zbudil iz lahnega, prijetnega popoldanskega spanja. Nekoliko je dvignil glavo in pogledal skozi okno. Dve žarki svetlobi, sinja in bela, sta mu zavriskali iz daljave: globoka decembra jesen in v veličastna, topla belina Janina njegovih mogočnih opornikov. Bila je ura za večerni sprehod. Cotar se je oblekel in odšel po zamrznji poti iz vasi.

Sam!

Pač so zaboreni studenci, pač je počumavalo zadnje listje po drevu, pač je bučal veter po graskih gozdovih.

«Enkrat moram tja! Tam je Borjana.»

Cutil je, kako ga lepota pokrajine dviga. Postal je ves mehak. Sio mu je na jok. Vsa grenkost, kar je bilo prišlo zadnja leta v njegovo srce, se je zilia v solze, in ta solze so ga zdaj peklo, silile so iz oči.

«Ali sem otrok ali sem odrasel človek?»

Veter v planini je godel na svojo ezolično nizko struno, skrivnosten

ix neviden se je prenašal čez preise in sive stene. Na nebu so se očrli beli oblaki. Krm je bil rdeč, kot bi ga bila vsa obšla svetloča. Črna smreke so tihno sople v burji — same, same. Med njimi so nemeli gol gril.

V kuhinji so bili že zbrani večerji gostje. Dnevno delo je bilo končano. Roke, ki so od ranega jutra sekale dreve v goči ali premalele debela, so zdaj držale zamazane kvarte in jih tleskale na sredjo mize.

Cotar jih je že nekoliko poznal. Tam v kotu je sedel Ivančo: pri- dateljni fant, živahnih oči in zgoreni. Bil je pokrit s kapo, ki pa mu je močno senčila oči, tako da je bilo težko vedeti, kam gledajo.

Njemu nasproti je sedel v rjavorumeni obleki, prav tako pokrit s kapo, petdesletni domači hlapec Miha. Potegnil je denarnico iz žepa in odzval na plačal drugega pol litra, ki ga je zgubil.

«Tako, jaz sem za danes po- mozel!»

Na sredni kuhinje pa je stal osedov Tilen, zidar. Vračal se je z dela. Iz nahrbtnika mu so moleli dve vodni tehtnici, iz lahnege žepa zadaj pa zložljiv meter. Bil je visok, širokoplečni fant, da ga je bilo težko vedeti, kam gledajo.

«Znanika, ti se mi nisi izneveril! Tista šuščna dežela ustvarjanja, ki si me pred mnogimi leti prvič poklicala vanjo, se zdaj spet od- pira. Pijan sem že od samih mladih nanjo, ker sem od stradanja sila, boten ko otrok.»

Ko je bilo nebo že polno zvezd in se je Krm arebril na temnem nebu, je Cotar krmil proti vasi. Črne smreke so tihno sople v burji — same, same. Med njimi so nemeli gol gril.

V kuhinji so bili že zbrani večerji gostje. Dnevno delo je bilo končano. Roke, ki so od ranega jutra sekale dreve v goči ali premalele debela, so zdaj držale zamazane kvarte in jih tleskale na sredjo mize.

Cotar jih je že nekoliko poznal. Tam v kotu je sedel Ivančo: pri- dateljni fant, živahnih oči in zgoreni. Bil je pokrit s kapo, ki pa mu je močno senčila oči, tako da je bilo težko vedeti, kam gledajo.

Njemu nasproti je sedel v rjavorumeni obleki, prav tako pokrit s kapo, petdesletni domači hlapec Miha. Potegnil je denarnico iz žepa in odzval na plačal drugega pol litra, ki ga je zgubil.

«Tako, jaz sem za danes po- mozel!»

Na sredni kuhinje pa je stal osedov Tilen, zidar. Vračal se je z dela. Iz nahrtnika mu so moleli dve vodni tehtnici, iz lahnege žepa zadaj pa zložljiv meter. Bil je visok, širokoplečni fant, da ga je bilo težko vedeti, kam gledajo.

«Znanika, ti se mi nisi izneveril! Tista šuščna dežela ustvarjanja, ki si me pred mnogimi leti prvič poklicala vanjo, se zdaj spet od- pira. Pijan sem že od samih mladih nanjo, ker sem od stradanja sila, boten ko otrok.»

nizka črna kučma, a nosil je suknijsko rjavorodečo barvo.

«V Robiisu sem končal študij. — Samo če bo kaj boljše kakor oni! v potokah, ki ga ni čistit niso mogli!»

Preslišal je zbadljivca, «Rosa, prinesi pol litra! Zdad bom dva dni počival, potem pojdem pa spet na polje!»

«Jaz pa mislim, da sta dva dneva prekratka za tvoje grlo.» je pripomnil Miha.

Cotar je čakal, kako bo Tilen vzrotil. Pa se je le široko nasmehlil in ostre rdeče brčice so se mu pod rdečim bosom zasule v lok. Uro kasneje je že pel z mogočnim glasom:

«Zi-vela-ovo-bo-da! Ziv-vela- svobo-o-da-a!»

Učiteljica je stala pri radiu in počasi vrtila kolese. Cotar je rekel:

«Kadar boste prvič prosti, pojde- va v Borjano. Tamkajšnji učitelj mi je gnanec. Postal mi bom spo- ročilo, da prideva.»

«Utegnem samo v nedeljo.»

«Pa v nedeljo! Boste zadovoljni? Če napa potreste a palačinkami.»

«Niže skromni, inžinir, veste, teša vasa je treba za palačinke.» se je zasmejala.

(Nadaljevanje prihodnjib)

SPORT

BOKSARSKÉ TEKME V PARIZU
Pariz, 4. februarja
Pri boksarski tekmi, ki je bila v soboto v Parizu, je Marcel Cerdan premagal Belgijca Leona Fouquata ter tako odbral evropsko prvenstvo srednje kategorije.

Med tekmo, ki je bila v soboto zvečer v sportski palači v Parizu, je Francoz Vilemin premagal v 9 kolih Angleza Erna Rodericka ter tako dosegel evropsko prvenstvo srednje lahke kategorije.

FEDESSEDNIK TRUMAN IZZEBRAL VRSTNI RED ZA TENISKI TURNIR ZA DAVISOV POKAL

Washington, 4. februarja
Predsednik Truman je seji mednarodnega teniskega turnirja za Daviso pokal izrazil željo in zaupanje, da bodo naredi pelj ali slej uredili svoja nesoglasja. Predsednik Truman je ob prisotnosti diplomata, ki so zastopali države, ki se udeležujejo turnirja za Daviso pokal, izbral vrstni red igraj za pokal, pri katerem so Združene države nedavno premagale Avstralijo in si osvojile dragoceni pokal za tekoče leto.

RADIO TRST II

276.3 m - 1089 ko

Torek, 4. februarja
17.15 simfonijski koncert: Dvorak: Karneval, ouvertura; Izjava Birminghamski ork.; dirig. George Weicker; Elton Donald; Vojniški koncert; Izjava vohilisti; Aleksander Hilberg in Philadelphijski ork.; dirig. Eugene Ormandy; 18.15 Biseri slov. književnosti: Barok v slovi; književnosti; 18.30 znane meclije; 19. mladiška ura; 19.30 Straussovi valčki; 19.45 napoved časa; vesti v slovi; 20. ritmična glasba; 20.15 pregled tiska; 20.30 slovenski vokalni kvintet (prenos iz Ljubljane); 21. lahka orkestralna glasba; 21.45 Fevski koncert sopranistke Bukovec; Vime in basista Friderika Lupše; pri klavirju Mitja Zebre; 22.15 «Za smeh in kratak čas»; 22.30 orkester Shmeh; 23. napoved časa; vesti v slovi; 23.15 vesti v ital.; 23.30 plesna glasba; 24. zaključek.

Sreda, 5. februarja
«54 jutranji podzav; 6.55 kole-dar; 7. vesti v slovi; 7.15 vesti v ital.; 7.30 zaključek; 11.30 glasbene slike; 12. radijska Izjava; Industrija v Sloveniji; 12.15 «Pariz na vasa»; pojo narodne pesmi; 12.30 napoved časa; vesti v slovi; 12.45 vesti v ital.; 13. reproducirana glasba; 13.45 narodne pesmi na harmoniki; 14. novi svet; New York v američkem romanu; 14.10 štanje sporeda; zaključek.

17.30 glasbeni spored; 18. svetovna književnosti; Romantika v poljski književnosti; 18.15 kožurna glasba; 18.45 plesna glasba Južna Amerike; 19. radijska povest; Milica; 19. radijska povest; 19.15 oddaja odreda Jugoslovanske armade; 19.45 napoved časa; vesti v slovi; 20. simfonijski koncert; William Walton; «Scapino» ouvertura, Izjava Chloček; simf. ork.; dirig. Friderik Stock; Rutland Bouy-ton; Nesmrtna ura; Bela Bartok; Klavirski koncert; Izjava pianist George Shander — ter Pidafejski ork. pod vodstvom dirigenta Eugena Ormandyja; 21. pester večer; Izjava Jankov; Slovenske narodne glasb. gledališča za Trst in Slovi; Primorje; 21.45 glasba raznih narodov; 22.30 lahka glasba; 23. napoved časa; vesti v ital.; 23.15 vesti v slovi; štanje sporeda za prihodnji dan; 23.30 plesna glasba; 24. zaključek.

ZELENICA POD KRONOM

Zdi se kot bi slozni, hvalečni otroci hoteli napeti in združiti vse sile, da obranijo staršem življenje. Zares boj med življenjem in smetjo.

«Poet, ga je preselila z zasmehom.

«Poet? Je zamisljeno odgovoril. «Ne, temveč moja sedanja podoba. In zdaj mislim, ali bo zmagala smrt ali življenje.»

«Kaj vam je naročil zdravnik?»

Gledal je vanjo dolgo in brez besed. Vzel ji je mačko iz naročja, da bi tudi pri njem predla. Bozal je žival, jedel kostanj in gledal učiteljico. Vanj je prihajala toplina.

«Pant, kaj se godi s tabo?»

Stisnil je ustne in se zazrl v kvarteto. Cutil je, da se ga loteva očitnost. Vstal je in odšel v svojo sobo. Tam je vzel v roke sliko, ki je stala na nočni omarici in jo pritisnil k ustnam.

«Zlati moj, jaz sem tako sam, tako sam! Meni je tako težko, ker sem mlad, a vi ste daleč od mene! Bog vas varuj, Bog vas ohrani za presrečni dan snidenja!»

Vrnil se je v kuhinjo in dvignil pod lase cvetkico in potem se Ljubčka. Bil je spet, kakšen je želel biti: lahak, svoboden, močan.

3.

Cotar se je zbudil iz lahnega, prijetnega popoldanskega spanja. Nekoliko je dvignil glavo in pogledal skozi okno. Dve žarki svetlobi, sinja in bela, sta mu zavriskali iz daljave: globoka decembra jesen in v veličastna, topla belina Janina njegovih mogočnih opornikov. Bila je ura za večerni sprehod. Cotar se je oblekel in odšel po zamrznji poti iz vasi.

Sam!

Pač so zaboreni studenci, pač je počumavalo zadnje listje po drevu, pač je bučal veter po graskih gozdovih.

Glavni urednik: PRIMOS B. BRNJK
Izdaja A. I. S.